

ТРИ ЦЕНТИ

РІК XXXI

Число 246. Джеран Ситі, Н. Дж., понеділок, 22 жовтня, 1923.

VOL. XXXI. No. 246. Jersey City, N. J., Monday, October 22, 1923.

THREE CENTS

ЮНІЯ ЗБИРАЄТЬСЯ ПРИМУШУВАТИ СУДОМ ПІДПРИЄМСТВО ДО ПРИЗНАННЯ СЕБЕ

НЮ ЙОРК, 19 жовтня. — Юнія варшавських робітників Пенсилванської залізниці постановила виступити до суду позовом проти свого підприємства, щоби його судовою дорогою примусити признати себе, говорити та заключати зі своєю умовою про умови праці. Це буде перший позов того рода в Америці. Юнія заступає відомий адвокат Морис Гіксон.

ЛОЙД ДЖОРДЖ КРИТИКУЄ АТАШЕ ФРАНЦУЗЬКОЇ АМБАСАДИ
СТ. ЛУІС, 19 жовтня. — Підчас своєї промови, вилітошованої на обід, даним в його честь місцевим торговельно-палатою, Лойд Джордж перший раз звернувся з острою відповіддю проти своїх критиків. Його промова була передусім звернена проти Жоржа Дімонта, військового аташе французької амбасди в Вашингтоні, котрий виступив в декотрих газетах зі скритим нападом на Лойда Джорджа.

Віновити Лойда Джорджа відносилася передусім до закони, що Англія бундує не в приятельскої Франції; бєдлик вказував на скорість, з якою Англія поспішила на допомогу Франції та на жертви, які вона понесла в сій війні, на доказ своєї приязни супроти Франції.

ВИБРОБИЛИ НАЧЕРК ОБЖАЛЮВАННЯ ГУБЕРНАТОРА ВОЛТОНА

ОКЛАГОМА СІТІ, 19 жовтня. — Комітет членів стейтвоту легістарів, що розсліджував урядову діяльність губернатора Волтона, вже починив свою працю та виробив начерк резолюції, обжаловуючої губернатора Волтона та домагачоїся усунення його з уряду.

Резолюція буде внесена на повній палаті послів в найближчий понеділок.

БИТВА МЕЖИ ПОЛІЦІЮ ТА КУ-КЛУКС-КЛЕНОН

ЛАКПОРТ, Нью Йорк, 19 жовтня. Межа шерифом та його заступниками а членами Ку-Клукс-Клена, які збиралися прийняти публично серед своїх тамтичних церемоній нових членів, пришло до завязаної бітви, а котрій обі сторони звинували пального ор, же. По бітві, яка зчинилася з того, що Кленсмені затмували вулицю, шериф арештував кількох Кленсменів та вівставив їх до в'язниці.

ГУБЕРНАТОРИ ЗА ПРОГРОБІЩИННО ПРОГРАМОЮ КУЛІДЖА

ВЕСТ БЕРЛЕН, Індіана, 19 жовтня. — Конференція губернаторів стейтвоту та територій Злучених Держав постановила співдавати з федеральним урядом у виконуванні прогробіщинного закону.

За такою резолюцією завинили всі присутні, хоча в дискусії над резолюцією кількох губернаторів, які приміром губернатора Луїзіани, висказувалися проти резолюції, називаючи прогробіщинним законом, неможливим до переведення.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛЕГІОН ВИБРАЄ ПРЕДСІДАТЕЛЕМ ПРИХИЛЬНИКА БОНУСА

САН ФРАНЦИСКО, 19 жовтня. — По кількох невдачливих голосуваннях річна конвенція Американського Леґіону вибрала своїм председателем бувшого капітана Кейна, каліфорнійського каюба, який обіцяв конвенції вести далі боротьбу за винагородження (бонусу) для ветеранів.

ДЕМОНСТРАЦІЯ НА ВІДЧИНЕННІ ФІЛІПІНСЬКОЇ ЛЕГІСТАТУРИ

МАНІЛА, Філіппини, 19 жовтня. — Губернатор Філіппинських островів, генерал Вуд, отворив нині сесію Філіппинської легістарурі.

Прихильники повної незалежності Філіппинів від Злучених Держав вислалих промову Вуда в гробовій мовчанці, здержуючись від всякого обмуду радості. Описав відбувшюся засідання, на якім радияли, в якій спосіб підняти перед Злученими Державами та світлом справу своєї незалежності. Мали на тих нарадах виринути два проекти: один хотіли віднести за законом до американського конгресу, другі радияли вивести справу перед американський суд.

ПОВСТАННЄ ТУБИЛЦІВ НА ФІЛІПІНАХ

МАНІЛА, 19 жовтня. — Судні наслідки негодтверженні ще вісті про повстанне частин тубилців проти американського уряду. Якних тисячу людей мало збунтуватися, побити поліцію та обокпатися в гірських лісах. Урад дєржає свої вісті в тайні.

СПІДСТВО В СПРАВІ МЕШКАНЬ

НЮ ЙОРК, 19 жовтня. — Перед стейтвотом коміцією, що розсліджує справу мешкань, виступало нині кількох будівничих зі зізнаннями, що власителі домів тигнуть зі своїх домів височенні зиски. Контрактори зізнавали, що вбудували длі коштує переціно по 10 доларів за одну кімнату, тоді як влаетелі рахують за таку кімнату 20 дол. місячного комірого.

СМЕРТЬ 5 РОБІТНИКІВ ВІД РОЗТОПЛЕНОГО ЗЕЛІЗА

ФАРЕЛ, Па., 19 жовтня. — В місцевій фабриці підприємства Карнегі Сіті Корпорейшн скопалася залізна лінійка, наслідком чого ввернувся збірник розтопленого заліза вахх 70 тон ваги. Коли залізо, яке мало до підтряті тисячі степенів теплоти, вдарило об доламу, наступив вибух відля вів смертю на нія. Наслідком вибуху був такий, що в будні журналі, що переносить такі тагарі, від горяча згорів на місці сидіння там робітник, а чотирох других робітників, працюючих на вежі, віднесли такі тажкі попарення, що померли в дорозі до шпиталю.

15,000 ЛІКАРІВ ЗІ ШАХРОВАНИМИ ДИПЛОМАМИ?

СТ. ЛУІС, 19 жовтня. — Перед державними прокуратором ведеться тепер цікаве слідство в справі лікарів. Кількох лікарів виступило з зізнаннями, що в Злучених Державах є велика маса лікарів, які практикують медицину на основі підроблених свідоцтв. Один свідок обчисляв, що таких лікарів є в Америці понад 15,000.

ОБМЕЖЕННЄ РОБІТ

ПРОВІДЕНС, Ровд Айленд, 19 жовтня. Починаючи з найблизшого понеділка фабрики Браун енд Шарп Меншофекчерінґ Ко, що наймають 6,000 робітників, будуть працювати лиш 40 годин в тиждень.

Про подібне зменшенне годин праці доносять та ктвенні в Фічберґу та Клінтоні, в стейті Месачусетсі.

БРОВАРИНКИ КРИТИКУЄ ПРОГРОБІЩИН.

Відомий броваринки Буш написав до президента Куліджа листа, який тежера подав до публичного відомо, а в якому він критикує остро прогробіщинний закон. Каже він, що сей закон не дається перевести в життя та що він став лишень основою страшної корупції політичного життя Америки.

ПРИГОДА КОРАБЛЯ-ВЕЛІКАНА З БУРЕЮ.

Аквитаїня, один з найбільших кораблів в світі, дістає підчас своєї послідної подорожі до Америки, такий удар фвідею з боку, що богато пасажирів звадилося на землю, а сімох віднесло такі тілесні усшкодження, що треба їх було забрати до шпиталю.

ВИБУХ ГРАНАТУ.

Дня 19. м. м. транісна в Понтіаці, горьодельского повіту, в Галіціїнї страшний випадок, який потяг за собою смерть трьох осіб. Тринадцятилітній селянин Іван Яновський, ідучи до асу з 15-літнім Іваном Пінчаком і 13-літнім Степаном Жєлізним, найшов гранат, який вони вважали в трійку робітників. Один з хлопців вдарив гранат сокирою і тим спричинив вибух. Наслідки вибуху були страшні. Пінчаку розірвало на шматки, Яновському відірвало ногу а Жєлізному обі. Яновський помер небаром в наслідок упливу крові. Жєлізний борється зі смертю.

РОДИННА ТРАГЕДІЯ.

В Юдендорфї коло Графу молодий фабрикант Зоєр довгий час хорував на туберкульозу. Одного разу лікарі сконстатували, що і його двоє дітей унаслідили по родичах ту тяжку хворобу. Тоді нещасний батько застрелив сина і дочку а описав поповнив самогубство.

КАНАДА ПОТРЕБУЄ ІМІГРАЦІЮ.

Президент Сітйара Бітті вголосно оподі на збранню віннігських бізнесменів промову про потребу імїграції. Бітті заявив, що імїграція є негайною найбільшою потребою Канади, і що домініяне правителство повинні доможити у сіх старань аби збільшити населення і розвинути вєднєчні і повні всяких природних-богатств простори краю.

Бітті зробив для правителства три важкі сугєстії. Найперше він радить, щоб департамент імїграції і колонізації видав загальноу відозву через свої бора в Великій Британії і Злучених Державах та в деяких краях Європи, аби вислали нежданих поселенців до Канади. Друге, щоб тутешнє правителство поступало сайдом Австралії і Нової Зеландії що до набуття імїгрантів. Трєте, щоб Канада повинна використати теперішні невідарні економічні відносини в деяких краях Європи і набути в них для Канади якнайбільше імїгрантів.

НАСЕЛЕННЯ КАНАДИ У ЗНАКОШО ДО ПІ ПРОСТОРУ У ВІСНОКМО МАЛЕ І ПРО ПОВБІЛШЕННЯ ЙОГО, НА ДІВНО, ПРАВИТЕЛСТВО НЕ КЛОПОЧЕТЬСЯ. КОЛИ ЛЮДЕ ВІРЬЯТ В КРАЙ, ВОНИ МУСЬЯТ ПРИЗНАТИ, ЩО В НІМ МОЖЕ ВИЖИТИ БІЛЬШЕ, ЯК ДЕВ'ЯТ МІЛІОНІВ ДУШ.

Населення Канади у віснокмо до пі простору у віснокмо мале і про повбілшення його, на дівно, правителство не клопочеться. Коли люде вірять в край, вони мусять признати, що в нїм може вижити більше, як дев'ять мїліонів душ.

АРЕШТИ В МОСКВІ.

З Берліна повідомляють: По відомостям з Москви в останній державне політичне управління перевело багато арештів, які викликали в Москві велику сенсацію. Арештованих — членів комуністичної партії і займали високі становища в советських установах. З числа арештованих 12 осіб розстріляно.

205 БУДУЛЬ З АКРА.

На фармі провінціональної рїберної школи в Олде, Алберта, Канада, на однім акри вродилося 105 бушлїв пшеени. Один акер вивів вивів 205 бушлїв. На 25 акрах вчєрно вродилося 1890 бушлїв.

ПІБІДА ЧЕХІВ У ВИБОРАХ ДО РАДИ ЛІГН НАРОДІВ.

Пібіда Чєхів у виборах до Ради Лігн Народів — Польський кандидат провалився. З Жєнєви повідомляють, що вислади виборів до Ради Лігн Народів вибрани представники таких держав: Уругвай 40 голосів, Бразилія 44, Бєлґія 32, Швеція 31, Чєхословацчина 30, Еспанія 30. Польща одержала 17 голосів.

ГРОМАДСЬКІ ВИБОРИ В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ.

Хоча ще нема докладного звіту з громадських виборів в Ч. С. Р., як відбулися останньої неділі, а проте можна вже скласти собі вагалний погляд на висад виборів. Найбільше характеристичним їх моментом — це поразка соціал-демократичної партії і взагалі центрових груп та пересуєннє голосів на крайні партії: в користь націоналістичних течій і комуністів. Пібіда радикальних елементів переїшла в обох таборах: чєському і нїмецькому. Отже новий уклад політичних сил в Ч.-С.-Р. буде виглядати так, що перше місце займатимуть аргарії, друге соціал-демократії (досить зайшли перше), а на трєте увидять комуністи. Комуністи змінились у Празі і промисловим округу Кладно. Всеж державна коаліція, як така, затримала більшість і тому висад виборів мабує не буде мати впливу на реконструкцію кабінету. На Словацькій Чєхії потерпіли рішучу поразку в користь словацької Народної Партії. Мадарів і Комуністів. Німці здобули у Празі чотирма мандаїти, так само іліа Жидів зборла більше голосів, ніж при першій виборах чотиря роки тому. Взагалі міські громадські вибори виглядали трохи инакше, ніж сільські. У містах обидвали націонал-демократи-дра Крамаржа, потім національнї соціалїсти, комуністи, — а шойно на четвертому місці виийшли соц-демократи. Орган премер міністра характеризує вибори так, що не побідила ніяка партія, лишє держав. Будучина покаже, на скільки зміненнє радикальнє настроєних правих і лївих чинників допоможе діловодержавній роботі.

705 БУДУЛЬ З АКРА.

На фармі провінціональної рїберної школи в Олде, Алберта, Канада, на однім акри вродилося 105 бушлїв пшеени. Один акер вивів вивів 205 бушлїв. На 25 акрах вчєрно вродилося 1890 бушлїв.

Сей урожай зачислюють до незвичайного.

ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА ЗАКЛЮЧУЄ ВІЙСКОВЕ ПОРОЗУМІННЄ З ФРАНЦІЄЮ ПРОТИ НІМЕЦЧИНИ

ПАРИЖ, 19 жовтня. — Президент Чєхо-Словацчини, Томас Г. Масарік, нині пригладився манєврам французької піхоти, кїлотні, артилерії і тенків. Вчєсі манєври кружляли французькі і чєські військові літаки.

Вчєсі цих манєврів, які були вправами проти Німєччини, Французи вперше вживали нових тенків іє скорострїлами і далєкосїяними легкими гарматами. Вернувшись з манєврів, президент Масарік мав у Парижі довшу розмову з чєським міністром закордонних справ, А-ром Еларвардом Бенєшем, котрий тут був від двох днів і відбував конференції з премєром Пуанкаре і другими членами французького кабінету.

В тутешніх політичних крутах заявляють, що метою і вилітошованню президента Масаріка у Франції було заключеннє французько-чєського порозуміння, яке в подробних має бути заключеннє французьким премєром і чєським міністром закордонних справ.

Кроми того французьке правителство згодувалося віддати Чєхо-Словацьчині частину кредиту, яку Франція віддала до диспозитії „малій антанті“ (Чєхо-Словацьчині, Румунії і Юго-Славії) та Польщі. Сей кредит в шість мїліонів 1,200,000,000 франків. З той суми чєському правителству призначено 250,000,000 франків на закупню товарів (воєнних матеріалів), Такусому суму призначено Румунії; Сєрбії призначено 300,000,000 франків, а Польщі 400,000,000 франків.

По конференції з членами французького кабінету президент Масарік вїїхав до Бруссєля, столиці Бєлґії, на конференцію з бєлґійським премєром Тенісом, заграничним міністром Жастером і королєм Альбертом.

Порозуміннє між Чєхо-Словацьчиною і Францією, а евентуально також і між Чєхо-Словацьчиною і Бєлґією безперечно має характер військовий і звернене проти Німєччини.

НІМЕЦЬКИЙ КАНДІД ВІТОВІДАЄ ВІЙНУ ФРАНЦУЗЬКОМУ ПРЕМІЄРОВІ

БЕРЛІН, 19 жовтня. — Кандїлер Штрєзман вівовів війну французькому премєрови Пуанкаре. Він заявив нині, що Німєччина не буде платити Франції відшкодування та що вона готує зрвати всякі переговори у справі воєнних відшкодувань.

Далі він заявив, що нїмецьке правителство знає цілі Франції і відшоєнено до Німєччини, вона, казав кандїлер, може розбити Німєччину на часті і в той спосіб знищити нїмецьку державу.

ТЯЖКА СПРАВА ДЛЯ ФРАНЦУЗЬКИХ НАЗІВНИКІВ В РУШІННІ

БЕРЛІН, 19 жовтня. — Нїмецький промисловий магнат і голова угельної і залізничної корпорації, Фріц Тіссєн, відповів командованню французької окупациної армії в Рушїннї, генералови Дегутеву, що він не може доставити продукції Франції без заплати.

485 ІРЛАНДСЬКИХ РЕПУБЛІКАНЦІВ НА ГОЛОДОВОМУ СТРАЙКУ В ТЮРМІ.

ДАБЛІН, столиця Ірландії, 17 жовтня. — Тут відбувається зїзд партії „ши-фєйнері“ (незалежники), в якому бере участь багато делегатів з усього краю.

Нині бєдники на зїзд голвною займалася справа ув'язненних републиканців, які тепер є в голодовому страйку. Загалом всїх їх страйкує 485 в'язнів в тюрмі Манїтґодж.

Бєдники заявляли, що стан страйкувачів дуже поважний, бо богато з тих політичних в'язнів сидить в тюрмі вже по 12 місяцїв і без того підпауло на силах.

Вони боляться, що коли не найдется який спосіб зарадити, то страйкувачі помрут в тюрмі голодовою смертю. Ши-фєйнері збираються гурумо під тюрною і моляться там та співвають національні гимни.

ФРАНЦУЗЬКИЙ НАФТОВИЙ ТРОСТ

ПАРИЖ, 19 жовтня. — Франції організує велику компанію, яка має обєднати всі французькі нафтові інтереси. Сей трост буде під контролем французького правителства. До нього імовірно належатимуть також французькі нафтові інтереси в Туреччині.

ТРОЦЬКИЙ ХОРИА НА РАКА

БЕРЛІН, 18 жовтня. — Тутешні заспівні подють владність з Москви, що більшовицький міністер війни Леон Троцький хорить на раку в жоуду.

Большовицький уряд вівалі записного нїмецького лікаря-оператора Ара Фердинанда Завербах з Мінкєн. Др. Завербах, не маючи, поїде уже до Москви літатком.

ТВОРИ ШЕКСПІРА ПРИЗНАЮТЬ ШЕКСПІРОМ

ЛОНДОН, 19 жовтня. — Урядові Британського Музею відкундули рукописи найславішого ангалійського письменника Вільєма Шекспіра на 147 рядків. Сей рукопис, який містить частину одного з його творів, доказує, що Шекспір був автором своїх творів і тимсином закїнчується спір про авторство, яке деякі приписували такому Бєйконєву.

ДРУКАРНЯ

УКР. НАР. СОЮЗА „СВОБОДА“

ПРИЙМАЄ ЗАМОВЛЕННЯ НА ДРУКАВАННЄ ТИКЕТІВ, РОЗКІДОК, АФІШ, ЧЛЕНСЬКИХ КНИЖОЧОК, СЛЕДУЮЧИХ КНИЖОЧОК, КОВЕРТІВ ЛІСЛОВИХ ПАПЕРІВ ДЛЯ БРАТСТВА ТОВАРИСТІВ І СЕРТИФІКАТІВ, ЧАСОПИСІВ І ВСІХ ІНШИХ РІЧИН, ЩО ВХОДЯТЬ В СКЛАД ДРУКАРСЬКИХ РОБІТ.

РОБОТИ ВИКОНУЄМО ПО НАЙДЕШЕВІШІХ ЦІНАХ І НА ЧАС.
ПРОСИТЬСЯ ВСІ ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗА УДАВАТИСЯ ЗІ ВСЬКИМИ ЗАМОВЛЕННЯМИ ДО СВОЄЇ ВЛАСНОЇ ДРУКАРНІ НА АДРЕСУ:
„СВОБОДА“
35 Grand St., Jersey City, N. J.

На Україну на S. S. LEVATHA

СКОРІЙ І ПИШНІЙ КОЛОС НА МОРИ.

Як Ви задумаете відвідати Україну сім Ріваних Сент або спродати Вашу руду з старого краю. Ви не годі вибрати скорішого, більшого або більше пішного і вигідного корабля як Levatha—великий корабль. За Ваші гроші ви можете дістати багаті, великі кабіни, обіди, ванни для пари і родин, гарні променодаті науби, галі до сидінь, найшвидший і ривний хід, чекми обслузі і вигода кожного дня. Поза се Ви подорожуєте під протекцією правителівта Зауочених Держав.

Со само, обслузі і вигоду Ви дістанете також на другий пошідний великий корабль правителівта Зауочених Держав. Ви подорожуєте через Шербург або Бремен, додатки агенти ділять замість Вами або до дому.

По ціні третій клас і давши інформації пишуть до

UNITED STATES LINES
45 Broadway Агенсі у всіх містах New York City
Канадійський офіс: 79 Queen St. W., Toronto, Can.
Managing Operators for
UNITED STATES SHIPPING BOARD

ШКІЛЬНА НАРАДА У ЛЬВОВІ

Дня 23. вересня с. р. відбулися у Львові в саяі Лісенка дощорні збори при участі 540 осіб переважно з крути родичів Нараядів відривів: І. Лішинський. До президія вибрано: пан Доманка, Бр. Яніва, Пшесторський і Гамбрівна Юліана.

Реферат про стан українського шкільництва в краю й у Львові виводився п. І. Лішинський. Короткий зміст реферату:

Делегат Польши на Раді Союзу Народів ч. р. в Женеві заявив, що Польща опікується українським шкільництвом в ривних містах і польським, що число українських шкіл у „Всходній Мозольській“ перевищєє число польських і т. д. Те саме повторює від часу до часу польська преса. Та на ділі є зовсім інше. В самих містах Львова число польських бібліє класових народних шкіл вносить 48, а українських шкіл є лише два; одна відволана мішана, пошідена в найгіршому будинку

українських класів з австрійських історичну назву українського міста на польській, нпр. у Винни-борода; 8) ввведення внутрішнього польського управління в українських школах; 9) незаконного накручування шкільними повітовими інспекторами обов'язку навчання польської мови в українських школах жує в другому році навчання; 10) переміни українських семінарів, яких в цілій Польщі є лише два, на університетні; 11) знесення першої класи дашчючої школи вправ у Львові; 12) приміщення української школи ім. Шахевича в найгіршому будинку у Львові; 13) перетягання при помочі приватних організацій української шкільної дітвори у Львові в містечкові на латинський обряд.

В особіних резолюціях ухвалено домагами до шкільних властей і управи міста Львова заснувати для українського населення міста Львова відповідальну до історичної свідомості українських народних середніх фахових шкіл і замість до Львова весторонню записуватися українською школою.

По ухваленню резолюцій у Львові на саяі коротко поліції Казимір Фольквич, не подаючи причини, розвазав наряду. Зараз увійшла на саяі поліція і розпочала своє утрудування.

По зборях висала президія до президента міністрів Вітоса урядового салудного змисту: українська школа страждає в місті Львова, зібране на зборях 23. вересня, протестує проти здержання міста Глобінського закрити першу класу мужеську школу вправ. Президія зборів: Доманка Яніва.

Ухвалені резолюції вислали президія міністрів у Українською Клубови у Варшаву. (Дно).

ВЕСЕЛА БАНДУРА
Повний збірник веселів і жартовливих обсягів і прислів'їв українського народу.
Шифра 10 центів.
Замовлення посылать до: "СВОБОДА"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ХТО ВИНЕН
Кепсько живеться в Америці тому, що не знає англійського явища. Він не може навіть обсягати Америку, щоб він знав, що він. Без знання англійського явища він походить на німого. Увійшов його з буде Вам дуже жаль. Після цього листа метод Ви навчатесь його протягом 3 місяців. Можуть лекції і пародійності вивчаючи за 10 центів грошей або марками. Пишіть і канадійським. Адресуйте: First American Preparatory School, Dept. 46, 210 W. 147th Street, New York, N. Y. 46-51

ПОДОРОЖ
ДО АБО ЗА УКРАЇНИ І НА ПОРКУ
Через ДАНЦІГ АБО ГАМБУРГ
НА ROYAL MAIL
СЛАВНИХ „О“ КОРАБЛІХ
і найбільшого.

ЗНАМЕНІТА ОБСЛУГА
ЧАСТІ ВІЗДІЛІ.

ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.,
25 Broadway, New York

ПОЛЯКИ ПРОТИ СЕНАТОР-КИ ЛЕВЧАНСЬКОЇ.
До президія польського сенату від варшавської прокуратури вилнуло домагаєне видати судови сенаторки пані О. Левчанівської, яку варшавська прокуратура обвинувачує по ст. 124 і 129 кар. код. Рін в тім, що на фіномочному конгресі, який відбувся минулого місяця в Римі, і на якому між представництвами українського життя була сенаторка Левчанівська, — українській представниці поширивши брошуру, закладену в мовач англійській і французській, у якій між іншим — змальовано становище українського народу під Польщею. Всій книжечці українській представниці простягнуто відповідний вплив на міродатні чинники світової політики і допомогу для українського народу. В цій брошурі уміщено підписи і пані Левчанівської як делегатки в на конгресі.

Польський делегатка на конгресі, що були свідками великого заінтересування брошуру, прийшлося пережити хвилини досі неприємні. Вернувшись доми, вони зробили донос на сенаторку Левчанівську. Насамперед сенаторка Шибєко, як була в числі польських делегаток в Римі, віддала пані Левчанівській умістити в пресі "відповідні емоції". За такою породою пані Левчанівська, не рішуча. Потім появилася у варшавській польській газеті "Курєр Польський" проти пані Левчанівської відповідна стаття з обвинуваченням в протидержавній агітації другої польської ділячки п. Цейльської, а тепер взялася за цю справу сама вже польська прокуратура.

Регулярною комісія сенату до якої вилнула справа про видачу пані Левчанівської на засіданню 27. вересня доручила сенаторови Балінському зареферувати після належного вистудіювання цю справу на черговому засіданню комісії.

ПОЗОРІ УКРАЇНЦІ ЗА ГАРТФОРД-КОНИ-І ОКОЛИЦІ.
Заколом Українського Аматорського Клуба в Гартфорді, Конн. відіграється гарне і поучаче представлення.

ЩО НАС ГУБИТЬ
АБО ТИМКО КАПІТАЛ
В НЕДІЛЮ, 28 ЖОВТНЯ 1923
В ST. PETER'S HALL,
160 Main Street, Hartford, Conn.
ДІВІ ОСОБИ:

Татас Натрієнн... А. Ковальський
Анатолій, його жєна... І. Соцька
Она, її дочка... І. Савлашка
Тимко Капітал... Ф. Мельничко
Василь, його жєна... Л. Алашова
Криштоф, його жєна... М. Федір
М. Шугерин, присиєний... М. Дєрх
Скорийський, писар... Ф. Шаркевич
Гєршко, провізор... М. Федір
Міхила Діус, селянин... Зах. Пронік
П. Корвін, селянин... І. Маликов
Криштоф, його жєна... М. Федір
Добра, хлєбни, п. в. Вікентій
Ковальська, матиє.

Початок о годін 7:30 вечором.
Вступ 75 ц. на ділі 15 цт.
Доход на українську гр-кн. церков.
режисер п. Гр. Корольшин.
44-49 Пароз. Кошкет.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ НА ЕМИГРАЦІЇ.
З нагоди поїзду сенаторки Левчанівської в Польша, на зідді "Інтери. жіночої Ліги миру і свободи", — витала її українська колонія з Польша 24. серпня. В імени численно зібраної публіки попитав п. сенаторку проф. Бідов на предстванні студентства. Сенаторка Левчанівська поінформувала присутніх про теперішнє положення на Волині і інших північно-західних українських землях та про діяльність української парламентарної репрезентации. По її рефераті, на пропозицію студентства, переведено між присутніми збірку на українській захист в Ковлі.

ВЕСЕЛИВА БАЛЬ
В СВОБОДУ, 27 ЖОВТНЯ 1923
В LIBERTY HALL,
263 E. Houston St., New York, N. Y.
Початок о годін 7:30 вечором.
Вступ 40 ц., вчоловочні вортасі і гетек.

В КОЖІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА“.
Українці в Україні з Нью Йорку і околиці! Отримайте записку на члєнство в Українському національному товариштанні та знайомийся. Як тільки прийде час пошлетьте за добру забаву ричуть.
45-51 КОМІТЕТ.

ЧОРНІ ДІАМАНТИ
РОМАН В П'ЯТИ ТОМАХ
МАВРА ЮКОА.
(Переклад з маврського)
ТОМ П'ЯТИЙ.

Завопіт Грека.
Бондарівський акці столяри вадє на шістьдесяти парів завдовго, що вони все могли піднятися.

Але пану Чанті всеж було вадє дошє до теперішнього зєку.

Забогато є забогато. Навіть доброго забогато не добре. Не треба бути немачиїні! Шістьдесять тисяч гульдєнів в рік за зєбу, то шкідом добрий зєк.

А потім — по правді скажуть — це дошє велика мука, коли хтєсь цїлий рік позбавлений втїк, бачити своє пивничю повною карбованого золота і срібла. Чому мусить лише випробувати муку лягати з сядомітєм, що він спить на світодіні.

Тепер він твердо рішив, не звачаючи на сї вмовлення пана Шпінгазе, передати свої акції невеликим дозам хорим жєнам на біржі. Най вийде бїлий подорожєвїт від чорної.

Від якогось часу курс і такнився. Він привачився бачити в показчику курсів стереогинну цифру „Бондарав 60 пивничю парів“.

Отже одного гарного ранку ярказ коли пан Чанта встав з рішенням післати свої акції до Віана, він пішов до каварїє, взяв першу вільну часопис і хотєв читати розуміється заду, але біля пошідні біржєві телеграми.

Перше, що він побачив, був

дєшею забю! Я когєсь зїм! Я їду до Віана! Я розкодаю Вієньє як комашини, коли мені не повернуть мого срібла! Я вивіз своє срібло на чужю, щоб воно полишилося там!"

Він лєтував як скажений буйвол, викинув всі акції з шафи і товк їх чоботами.

Він падає на підлогу! Ви патрієві жєбраки! Ви хочєте пожєрти мені шістьдесять тисяч гульдєнів сріблом? Я вас розорив! Я вам виріжу все срібло з тіла! Я вас забю! Я вас розорив!

Перекликаючи акції він натрапив на документ.

„Але дивись! Чого я схавив акції замкнучий дурень! Ніби мені діється якась шкода! Я не хотєв зібрати зєбу, щоб воно полишилося там!"

Як добре, що я не відваїв його назд! Тут він обзавєтується, кождєбузь перебрати від не розуміючого зєбу, що не розуміє паном собі лєльки шим докумєнтам! Я пошував би себе за те, що я був такий обережний. О мій милий розум! Мій обережний мїє! Тепер я порочий пим листом. Про мене паки вказує камінійний доц; мене називає цей лист."

По шім він поклав акції і догоріти не дав до вогнетрапалєкєси назд і був цілком втішєний.

Він зараз сїп і написав до Парижу своїм милуому молодому приятєлю, тамошня а адреса якогю у нього була зазначєна, він жєдав, якого зєбу вєсе авчїнаїстє, з огляду на те, що справя стєять так, післати когєсь, щоб він перебрав його акції, він готовий навіть зробити йому послугу, передати дєсє особисто акції, най він лише повідомити його, що і де їх оплатити. Що до проєнєнта за цей час, то їх жє дастьє авчїнаїстє.

На цей лист він шїлий жєдє, але не мав відповіді. Ну, мїє міста Х. до Парижа не близько.

Хочєв тїляти він що дєно держувати ранком і в полуднє

пан Чанта; „я їду до дому, жєку і умру. Я не можу жити далє. Було-б завздато по дурному, жити се три днє.“

Колі Чанта вєсправє з усім своїм знайомиим. Най вони не боїться, що він заподєє собі щєсь злого; він умєр сам по собі — від тїх, так як звичайно зимрав від хорєб і показує, що він пошував вєсправє від зимраного протугу, від проковтуню поганого кавалку і від заривного подуху — як жє воно може не вєрми від болю по тєхтї втратити тисяч гульдєнів втратити!

Гарно вєсправданий, захаваний в бочках, змїняні на тєлєрї двєста тисяч гульдєнів готївочєні.

Не лише так собі видумали, намальовані на паперї гульдєні сєгодня червої, затрєбєні, але справжні, дзвїєні, з срібла вбїтї гульдєні, які і тисячє рєквїє будуть єе грїшні!

Вони пропали!

Пан Чанта дав милосєрдєним душам вєдєсти себе додому. Сам він зї за що в вєстї не потрапив би додому. Він стєвав бї у вєротах всїх будинків пїхїхї вулицї і лїтав бї, цї не жєдав він тут.

Тодє гадано, що він брав вєсправє в янїєхє вєсправє забогато його.

Прийшовши додому він дав зєвести себе се до пивничю, щоб подивити єсе раз жєнимї очима, чи справдє вє нема його наповнєних сріблом бочєк!

Іх нема бїльш тут жєдногю бєчєк! Той хитрий вїєдєний рєзбїшчєк забавив їх всі до-останню.

О! Чому він лише раз зєзломє собі шим! Чому він не мав стєльких шїлї, скїльє бочєк до вичєкєно зєвідє на його жєданї!

Він гарно лєкалєи вони тут, як гарно вєсправданий! Дашчїти, тї гульдєні, тї державні тєлєрї, тї коронові тєлєрї! Кїж гарні грїшї срібла, які

справжні грїшї! Королї можуть валичєсь з своїм тронєм, рєволюції можуть бути подавєні, а срібні грїшї зливаютьє. Най вєсе до шїсти тисяч гульдєнів дїютьє закони — срібним грошам вони не мають чєго казувати. І єе гарні грїшї-справжні грїшї дав він зєвбїтї з сїм пивничю 3 дєні пєрєшпїнєні, до якої не мє вчєлєтї жєданї рєзбїшчєк, бо од ним надавленєм можна було наповнити водою шїлу простєрїню.

„Ає стєсть воду до пивничю! скрїнуєм капїталєт хрїпким голосєм, не тїпачєтє себе; наповнїт пивничю водою, щоб зєлодї втєпнєсь!“

Але тепєр єе розумієтьє замієно!

Він мусїє би ранїше пустити воду до пивничю, коли єе бочєк були там; тоді б вєсправє самїє не мїг би дотрєкнутї до них. Той вони бїли і тепєр до тїх двєдцятї гарно покритї зєлоєю жєрєтєю — тєлєрї бїлі і чїстї. Тепєр тут крїчєть жєби і кричєть: „Дурньє дурєнь, дурєнь!“

Пан Чанта дав розєгнєтати себе і покиєсти до лїжєк.

Він сказав покликати свєтєчєні, висловився і прийняв свєтєє причєстє.

Потім він сказав покликати вєдєні магїстрату і склав свїєй завопїт.

Він дав зарєдженєя вїдностю своїх свєтських дїєр.

Він мав єе великий матєк. Але шє з тєго, коли пропала основа, побїдї трєбєє сріблє? Своє будинкє, шїльї фронт вулицї він завопїт порожній чєркє, до якої нїхтє бїльш не ходив, на порозї якої мїє жєданї якої матєчєї тїмєзавїєтє чєтєрєго по обїдї грати-муть в мєчє.

Але цїє чєркє вєсєж мусить мати своєго свєщєникє, своєго пєвчєкє і своєго дєвєрєнєкє! Свєщєникє мєє чїтати мєсєє, дєвєрєнєкє мусить сїпати за дєвєнї, а пєлєамєр повинєн зє дєвєнї відчїнєтати дєвєрї, як в тєй час,

